

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemati velja: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tritopna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 164.

V Ljubljani, v četrtek 22. julija 1886.

Letnik XIV.

Vera in morala, korenina in sad, vzrok in nauk.

Velika je nameravana zmešnjava, ki je v umoslovnih stavkih Carnerijevih. Vendar je jako zanimivo kako hočejo prostozidarji dosledno priprostega bralca preslepiti s tem, da ločijo verski poduk od moralnega. Vendar pa sta si v tako tesni zvezi kakor drevo in sad, kakor vzrok in nasledek. Na podlagi te dobro premišljene prekanjenosti hočejo sezidati svojo lažmoralo. Žalibog da je dokaj ljudi, ki tako govoré in mislijo, kakor misli in govori njih voditelj. Morala brez vere je postava brez sankcije. Postava pa, ki se ne izvršuje, nima nobene veljave in je smešna. Človeška oblast ne sega daleč, tisoč prestopkov postave, da, jako velikih, ostane nekaznovanih, kajti nobenega tolovaja še niso obesili, če ga niso dobili v pest. Vestnost brez božje sankcije je gola domišljija; božja sankcija brez vere pa je nemogoča. Kdor ne veruje v Boga, v enostransko večno povračilo, bode in mora postati egoist. Brez vere je ni ljubezni do bližnjega, ampak le samoljubje in sebičnost.

„Po katoliških deželah, — je ondi čitati — se podučujejo otroci tako v veronauku, da zapustivši šolo, nimajo jasnega razuma o tem, kar zove civiliziran človek moralo itd.“ Ta trditve je grdo obrekovanje šole sploh in učitelja veronauka posebej (znabiti jo je umoslovec le sam po sebi povzel). Učiteljev naloga in dolžnost je skrbeti, „da otroci poznajo moralo olikanih“; da bi učitelj veronauka gojil v šoli politiko in narodne prepire, — ni ravno prva laž, katero so že tiskali in po svetu trosili. Učitelj veronauka ima v šoli važnejši poklic, katerega mu nalagata vera in od škofijstva potrjeni učni načrt. Ko bi se duhovnik v šoli bavil s politiko, ne more se več zvati učitelj veronauka. Da hvalijo nekdanjo prostozidarsko vlado v Belgiji in sedanjo dōbo na Francoskem in jo navajajo kot vzor, razume se samo ob sebi ter označi stvar.

Kar pa se tiče tolerance, ne more nihče plemeniteje in modrejše ravnati, nego ravno katoliška cerkev. Saj spoznava v vsakem človeku podobo božjo, naj je že kristjan kakoršen-koli, ali tudi ne kristjan, ter zapoveduje ga ljubiti in spoštovati, naj je že kristjan ali pagan, sovražnik ali prijatelj, te ali one narodnosti. Razloček dela le med resnico in zmoto v veri.... Umor kraljev in anarhizem itd. je grenak sad brezverstva, to je tudi patrijotizem, domovinoljubje one morale, ki jo tū preslavlja.

Slehnemu je toraj iz tega jasno, da se mora boriti z vsemi močmi proti takim nazorom in delati na to, da šola ostane na verski podlagi. Boj za versko šolo je boj za ohranitev krščanske omike in vreden vsega truda in žrtve.

* * *

V znani okrožnici o skrivnostnih družbah so sv. oče Leon XIII. opozorili katoliški svet na nevarnost, ki po teh družbah proti vsej človeški družbi. Iz že navedenega programa prostozidarjev je razvidno, da nameravajo zdrobiti oblast katoliške cerkve, ločiti šolo popolnoma od cerkve, izbaciti iz šole vsak veronauk, iztrébiti iz družinskega življenja krščanstvo in vero ter popačiti ženstvo. Kaj bi bilo na svetu, ko bi se jim posrečilo doseči svoj zlobni namen in oropati ljudi blagonosnega odrešenja po Jezusu Kristusu? — Ni toraj čuda, da se zaveda

ves krščanski svet in dela na to, da se snujejo šole na verski podlagi.

V okrožnici za sveto leto priporočajo sv. oče Leon XIII. podpirati zasobne krščanske šole po onih krajih, kjer so javne šole osnovane na podlagi načel, katere smo razvijali v objavljenih člankih.

Tudi po drugih delih svetá škofje ne drže rōk križem. Avstralijski škofje so imeli pred kratkim časom zbor v Sidney-u. Po vsestranskem posvetovanji so spoznali in določili, da je najpotrebnejša in važnejša zadeva ta, da se ustanove po vseh faráh dobre katoliške učilnice. Posebno toplo je priporočal take učilnice vis. č. škof Murphy iz Hobarta v odgovor na adreso vernih. Med drugim je rekel, da je vse drugo prazno delo, če se ne snujejo in podpirajo verske šole. Ko je opisal z živimi besedami krasno stolno cerkev, v kateri so zborovali, govoril je tako: „Še dražja če mogoče, kakor veličastvo hiše, kjer biva božje Veličanstvo, je očetom zbora verska šola, vzgoja jagnjet črede. Če se bodo po želji apostolskega sedeža in zbrane sinode množile katoliške učilnice, potem se istinito ni sinoda zastoj trudila. Če se pa to ne zgodi, potem, — ne obotavljamo se odkritosrčno spoznati, — je zastoj ves naš trud in delo, bilo bi zidano na pesek vse poslopje.“ — Pač tehtne in važne besede!

(Dalje prih.)

Transverzalna železnica Osiek-Požega.

Te dni predstavila se je grofu Hedervary-ju deputacija okrožne skupščine Gradiškega okrožja, s prošnjo, naj bi si njegova prevzvišenost s svojim vplivom prizadevala izposlovati, da se transverzalna železnica Osiek-Požega železnici Sunja-Brod ne priklopi pri neznatni vasi Batrini, ampak pri sedeži središča vsega Gradiškega okraja pri Novi Gradiški in pri tej priliki podala njegovi prevzvišenosti „spomenico“, katero je sestavil aktivni odbor za priklop transverzalne železnice slavonske pri Novi Gradiški.

Strinjajoči se po vsem z razlogi navedinimi v spomenici, se res ne moremo zadosti načuditi, kako je prišlo do tega, da se železnica gradi na neznatno selce Batrino, pustivši Požego in Novo Gradiško izven glavne proge?!

Zdi se, kakor da bi hotli tū nadaljevati nesrečno navado Tolnajevo, kateri je, ne gledé na občni blagor, gradil železnice posameznim na ljubo. Tū mislijo s Požego in Novo Gradiško narediti tako, kakor so naredili z glavnim mestom Slavonije, z Osiekom, zgradivši progo na Dalj.

Kakor so tistikrat šli mimo Osieka in ga s tem pustili propasti, tako sedaj pušćajo na stran mesti Požego in Novo Gradiško, samo da ne postaneti zbirališči kulturnega prizadevanja in napore svoji okolici. Ali to je zelo žalostno. Da nam morebiti kdo ne poreče, da te železnice ne gradi država, ampak privatni koncesionar, kojemu se ne more ukazovati smér, moramo reči: Res je, da te železnice ne gradi država, ampak privatni koncesionar, ali z druge strani je pa tudi to resnica, da jo on gradi le pod tem pogojem, da mu interesenti zagotové temeljno glavnico s 500.000 gld. Od te svote računa se in zahteva, da bi sam krajiški fond dal lepo svoto okroglih 200.000 gld., skoraj polovico temeljne glavnice.

Gledé na to, pravi „Obzor“, mora naša deželna vlada, zlasti upraviteljstvo investicijskega fonda, od katerega se zahtevajo tolike žrtve, vplivati na koncesionarja, da gradi železnico po tisti črti, ki najbolj vstreza interesom krajine, katere lastnina je investicijski fond.

In mi se trdno nadejamo, da bode deželna vlada, posebno grof Hedervary, vsled deputacije Gradiškega okrožja, katero jedino je sposobno presojevati, je li železnica, za katero krajina daje 200.000 gld., v njegovem interesu ali ne, vložil svoj „veto“ proti gradnji na Batrino ter da bode podporo iz investicijskega fonda dovolil koncesionarju samo v slučaju, ako bode gradil železnico s priklopom na Novo Gradiško, kar služi pravim interesom okrožja.

Ako bode njegova prevzvišenost, kot upravitelj investicijskega zaklada, stavil koncesionarju ta pogoj, smo prepričani, da je gradnje železnice s priklopom na Novo Gradiško, kot središče okrožja, v istem trenutku zagotovljeno. In to je vroča želja ne samo okrožja Novogradiškega, ampak tudi mest Osieka in Požega in cele dežele, izvenredno jedino selo Batrino in mogoče občino Novokapelsko.

Pravi se, da bi progá, ako bi šla po sredi Požeškega polja s priklopom na Novo Gradiško, stala do 300.000 gld. več. Recimo, da je temu res tako, kar pa zanikamo, je li potem vredno, da se spustite izven glavne proge dve najglavnejši in najvažnejši mesti, posebno Požega in Nova Gradiška? Povsem je gotovo, da bi, ako se železnica priklopi na Novo Gradiško, posestva Brestovec in Cernik ter imovita občina Gradiškega okrožja doprinesla do 100.000 gld. Ostalo zamogla bi dati skupna vlada, katere je do sedaj za Slavonijo, to svojo ljubljeno, prav malo storila. Ako bi pa ona ne hotla dati, zamogel bi še nekaj dodati investicijski fond. Mi tū odkritosrčno povemo, da je stokrat bolje in koristneje, ako bi investicijski fond dal za progo na Novo Gradiško tudi 400.000 gl., ker bi tako koristil Novi Gradiški in njenemu okrožju, kakor pa da bi dal samo 10.000 gl. za progo na Batrino, katere je očitno proti interesom Gradiškega okrožja pa tudi cele krajine, na čegar teritoriji se vendar železnica gradi.

Reklo se bode, pravi dalje „Obzor“, ta investicijski zaklad je samo za teritorij krajiški in bi zato smel dati potrebni denar samo za 6 ali 7 kilometrov, toliko, kolikor bi tekla po krajiškem teritoriji in več ne. Po besedi postave pripoznamo, da je res tako, a po duhu pa nikakor ne, ker staro pravilo se glasi: „Littera occidit, spiritus autem vivificat.“ — Ako se bode namreč železnica gradila preko Požega na Novo Gradiško, tedaj bode ona res koristila Požegi in Požeški kotlini, ali v prvi vrsti okoristila se bode največ Nova Gradiška in njeno okrožje — toraj teritorij krajiški. Ker je temu tako, bi se že moglo potrošiti nekoliko stotisočev več, samo, da se le s tem v prvi vrsti more koristiti deželi.

Mislimo, da je — najblajše se izrazimo — prav maloumen oni gospodar, kateri, ne znajoč drugače vrediti si svojega posestva, da pri tem ne razžali tudi svojega sosedá, rajše pusti, da mu posestvo propade, ali pa na njem znatno škodo trpi, samo da ne bi tudi svojemu sosedu koristil. Takemu gospodarju bil bi v tem slučaju podoben tudi naš krajiški fond.

Mi se — ako tudi ne govorimo o Angliji in Franciji, ki milijone izdajate v tujih zemljah zaradi svoje trgovine — dobro spominjamo nekih stavkov avstrijskega proračuna tega leta, po katerem Avstrija izdaje mnogo tisočev za uredbo potokov in rek v Črnigori, samo da s tim koristi Dalmačiji. Tedaj Avstriji ni žal koristiti tudi teritoriju tuje države, samo, da more koristiti sebi.

Zato smo popolno prepričani, da ako bi se, ker ni drugače, tudi nekoliko sto tisočev iz investicijskega fonda več izdalo, samo da se s tim koristi v prvi vrsti bivši krajini, kakor je prav tukaj slučaj, da bi to ne bil le nikakoršen pogrešek, ampak bilo bi prav racionalno gospodarstvo. Takovo postopanje potrdilo bi nedvomno tudi Nj. Veličanstvo, držeč se vodila „nulla regula sine exceptione“.

Mi se toraj, kakor smo rekli, trdno nadajamo, da bode deželna vlada zastavila ves svoj vpliv, da navrne glavno progo na Požego in Novo Gradiško, kar jedino služi pravim interesom Požeškega polja in Gradiškega okrožja pa tudi cele dežele. Ako se pa proga ne priklopi na Novo Gradiško, bode, kakor je proga Dalj, pustivši Osiek na strani, ravno tako tudi proga na Batrino, pustivši na strani mesti Požego in Novo Gradiško sramota za vse čase. Še dvakrat večja pa bode, ako se bode zraven delala še s podporo investicijskega fonda, ker bi se deželni denar proti interesom Gradiškega okrožja očitno proč vrgel.

Konečno nam je opomniti, da bi se vlada mogla vsakako bolj ozirati na Novo Gradiško, ktera je v časih vojne krajine lepo napredovala, a po odpravi poslednje po vsem propadla.

Od vseh štabskih mest bivše vojne krajine je Nova Gradiška najnesrečnejša. Odvzeli so ji vse višje urade, kakor sodnijo, okrožni in gozdarski urad, glavno brzojavno postajo, in kakor se sliši, odpraviti se ima kmalo še davkarsko nadzorništvo. Še več! Od toliko državnih zgradb ni je zadela niti jedna, med tem, ko od te do brote ni bila izključena niti najmanjša občina v krajini. Da celó o priliki delitve krajiške imovine med državo in narodom ni dobila Nova Gradiška niti ped zemlje. Ona je jedina v krajini brez posestva, izvzemši prostore, na kterih še vadijo domobranci. Ako hoče Novogradiški mestjan kupiti drv, prisiljen je obrniti se na provincijala. Pač so v krajini toliko gozdi; ali kaj koristi, kadar do njih nima nikakoršnega prava. Da je s padom Gradiške mnogo zgubila tudi Novogradiška okolica, ni treba še le dokazovati.

Jedino s priklopom železnice Osiek-Požeško-polje na Novo Gradiško moralo bi se nadomestiti Novi Gradiški ono, kar je brez svoje krivde izgubila; s tem bi se kolikor toliko povzdignilo tudi blagostanje celega okrožja. Da je pa to tudi želja zemeljske vlade, o tem nočemo niti dvomiti!

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. julija.

Notranje dežele.

Zanimiv za nas Avstrijce je v vsakem oziru pozdrav, ki ga je prinesla „Grazer Tagespost“ nemškimi turnarjem na slavo. Pozdravlja jih tako, kakor se navadno pozdravljajo najožji sorodniki, n. pr. bratje ali sestre, ki se že več let niso videli. List piše: „Naj bodo toraj pred vsem pozdravljeni pristrčni bratje iz nemške države, iz vesele, prijazne saksonske dežele! Zdi se nam, da vidimo plapolati ponosne zastave velike nemške države na vojnem polju premagane Francije. Zdi se nam, pravi omenjeni veliko-nemški list dalje, kakor da bi čuli zmagovite glasove vojne godbe po slavni zmagi, iz ktere bo prišlo rešenje vsim Nemcem! Bodite pozdravljeni nemški bratje! Če tudi nas vse Nemce objema ena in ista vez, so nam vendar Saksonci nad vsemi Nemci najbližnji in najljubši. Sosedje smo si, oboji imamo veliko zgodovino za seboj; koliko pa je še le skupnih lastnosti, ki jih imamo Nemško-Avstrijci skupno s Saksonci. K temu je pa v najnovejšem času še nekaj drugega prišlo. Znano vam je, v kako stiskah in težavah da smo sedaj Nemci v Avstriji, Vi imate pa vedno sočutje za nas. Po „Schulvereinu“ Vas poznamo, da ste pravi bratje naši, ker imate tako obilno število udov v njem. Sprejmite toraj še enkrat našo zahvalo in naše sočutje!“

Kakor vitez Don Quixot in Sancho Panza, bila sta svoje dni prijatelja Schönerer in Pernertorfer, in sicer tako prijatelja, da, če je človek

enega imenoval, se je nehoté drugega že spomnil. Skupaj sta razbijala po državnem zboru, skupaj sta povzdigovala prusaško zastavo, skupaj sta se borila proti Avstriji rekše, da je sedanja Avstrija le na videz nemška, poleg tega pa še vsa podkupljena in židovska. Kjer se je na kakem komersu pokazal Schönerer, je pač vsak lahko prisegel, da tudi učitelj Pernertorfer ni daleč. Bila sta si to, kakor so nam stari Grki uzor prijateljstva postavili v Orestu in Pilađu. Kar h krati sta se pa sprla. Kako se je to zgodilo, kaj je bilo vzrok, tega živ krst ne vé, oziroma ni vedel, do najnovejšega časa. Sedaj je pa Pernertorfer nekoliko sam dvignil zastor tajnosti v „Deutsche Ztg.“, kjer je marsikaj obelodanil iz njune preteklosti. Schönerer zopet je pa pobrskal med staro šaro, kjer je tudi marsikaj našel iz prejšnje zlate dobe, ko sta še velika prijatelja bila. Vse to objavil je v „unverfälschte deutsche Worte“. Prebravši oba sostavka, je svet še le zvedel, da sta se Dioskure zaradi „nemškega kluba“ skavala. Pernertorfer je pomagal ustanovljati „nemški klub“, Schönererja so pa pozabili povabiti; od tod toraj smrtno sovraštvo.

V nemško-liberalnih listih je bilo pred nekaterimi dnevi brati, da se je Taaffe na nemško-liberalno stran nagnil. Še le odlikovanje grofa Schönborna podučilo je moze, da to ni res. Zato so pa nekteri izmed njih tudi že svoj plašč po vetru obrnili. Prva izmed vseh je „Silezia“, nemško-liberalen list v Opavi izhajajoč. Ta piše: „Ne motimo se, gospoda moja, da bi bil v vladnih krogih kak ugodnejši veter potegnil! Dokler se ne stopi slavjanski sneg po vrhovih v Ljubljani, v Pragi in v Brnu, toliko časa se nam ni nadjati, da bi nam ugodnejši veter potegnil. Taaffe je bil, Taaffe ostane, kakor je bil, le nikar se ne motimo.“ Iz teh vrstic se že vidi, kako pametno da sodijo Nemci o sedanjih razmerah. Na prvi pogled se že vidi, da, če bi liberalni Nemci prišli na vladno mesto, bi oni najprvo izpremenili vladne načelnike po pokrajinah, kjer jim dosedanji ne ugajajo, in to je posebno v Ljubljani, v Brnu in v Pragi. O našem domačem ne bomo govorili, ker ga tako vsak dobro pozna. Bernskega liberalci posebno sovražijo, odkar mu je Taaffe zlato zvezdo na prsa pripel, in v Pragi? Ondi pa sedi mož na cesarskem mestu, ki je general in obema narodnostima pravičen. To je pa že zadosti, da ga Nemci ne morejo trpeti. Po teh uzorih bi se bil moral Taaffe že zdavnej ravnati; odstraniti bi bil moral že zdavnej vse vrhovnike, kteri so dosedanji sistemi nasprotni, potem bi pa takoj dosegel, česar išče.

O položaju tostran Litave vsak dan kaj drugega zvemo, kar temu, o čemur smo včeraj, naravnost nasprotuje. Živ človek ne vé po tem takem, pri čem da je. Danes podajamo č. bralcem našega lista, kar piše „Oestr. Cor.“, ki izhaja v Würzburgu. Pravijo, da je ta list v zvezi z grofom Taaffe-jem. List piše, da se vlada približuje „Deutsch-öster. Club-u“ in še pridene: „Kabinet Taaffe-jev si prizadeva priti v dotiko s tem klubom in je to pokazal z imenovanjem dveh poslednjih ministrov, ki sta liberalcem na desni strani dosti bližje, kakor konservativcem in narodnjakom; tudi v bližnjem času se kaj takega pričakuje. Dela se na sestavo srednje stranke (Mittelpartei), pri kteri bi veleposelniki od leve in desne merodajni bili in bi določevali; s tem bi se doseglo nekako sporazumljenje med vlado in liberalci na desni strani. Ni izključno, da bi znabiti s časom prišel v kabinet kak ud desnih liberalcev (Deutsch-öster. Club). Konservativci naj pa skrbé in gledajo na to, da ne bodo v kak kot potisnjeni. Takrat, ko se vlada in liberaci na desni sporazumé, naj gledajo na to, da bodo tudi v prihodnje kaj veljali pri državnem razvoju.“

Dvoje pregreh so storili slovaški dijaki v Levoči, zaradi kterih zaslužijo iztirani biti iz gimnazij in srednjih šol županije, nekteri pa celó iz vseh gimnazij pod ogersko krono. Izobraževali so se namreč v maternem jeziku ter brali slovaške knjige in časopise in to so delali, o strašna pregreha, sami za-se ali pa v malih družbah. Slovaška mladež v Levoči je dalje pela slovaške pesmi pri svojih priprostitih zabavah a ne v gostilnah ali na javnih krajih, tega jim nihče ni dokazal. To je drug naglavni greh. Glavni hudodelec Radlinsky je tudi prišel z revolverjem v šolo. Oj strah in groza za profesorje! Pa glejte, kaj vse slučaj naredi. Neki dijak je Radlinsky-ju revolver prodal, prinesel ga v šolo in uprav tisti dan se je začela preiskava. In strmite! Iztirani slovaški dijaki so bili v zvezi z ruskimi agenti in iz Rusije dobivali so na mesec po 150 rubljev. Da, petošolcev eden je celó ruskemu caru dopisoval. A niso našli ne carovih listov, ne ruskih agentov, niti ne rubljev. Kdo pameten bode vendar verjel, da je car ali kak ruski agent dopisoval gimnazijskim učencem.

„Egyetertes“ pravi, da je Edelsheim Gyulay v nemilost padel od sih dob, ko je zadobil ogersko državljanstvo, kajti to ni v navadi pri vojakihi. Listi dan na dan zahtevajo, da naj vlada (ogerska) vmes seže in da naj Tisza potom državnega zbora kaj vkrene. Za nedeljo se ima sklicati veliki ljudski zbor, da bo pokazal in razodel svojo misel. Honved-minister Fejervary pravijo, da je tisti zločin, ki dela v smislu Dunajske kamerile pri ogerski vladi. (Dunajska kamerila se prikaže v ogerskih listih vselej takrat, kedar svitla krona Madjarom ne spolni volje. Sicer

govoré le o presvitlem kralju. Dunajska kamerila je bila tudi vzrok, da so se leta 1848 vzdignili zoper vlado, a leta 1849 pa bojevali zoper avstrijsko armado; kamerila je nahujkala Hrvate in druge narodnosti zoper Madjar-ozsrag, a Ogri so skoz in skoz lojalni proti kroni in viteški narod zoper druge narodnosti pod ogersko krono. To je gola istina.) Sicer se pa za gotovo pripoveduje, da bode Tisza v najskrajnejšem času do 25. t. m. prišel v Budapešt. Vlada, oziroma uradniki, nujno potrebujejo njega, da jim pokaže, kako se imajo vesti v ožigled opozicije, ki se dan na dan oglašja in po robu postavlja v vojnem vprašanji. Grof Pejačević mora vsak čas priti v Budapešt, ker bodo vojaške vaje in mora pri njih navzoč biti poveljnik vojnega oddelka.

Vnanje države.

Srbska skupščina je volila odseke, in sicer za adreso, za delegacije, za prošnje in za denarstvo. Odsek za adreso ima 15, drugi po 9 članov, in vsled kompromisa so volili v vsak odsek po tri iz opozicije. Tedaj imajo poslednji odseki po šest vladnih privržencev in po tri nasprotnovalce. Deputaciji poslancev, ki se mu je predstavila, odgovoril je kralj, da on spozná potrebo revizije vstave, hoče jo tudi izpeljati, kedar bode prepričan, da bodo vse stranke pospeševale blagor v deželi. Vladarstvo mu je vsililo sedanjo vstavo; on je do dobrega prepričan, da ne zadostuje. Njegove besede so dopadle tudi opoziciji.

Cesar Viljem je prišel v Gastein v kopeli 20. julija na večer. Ljudstvo ga je prijazno pozdravilo, kakti prijatelja presvitlemu cesarju in večletnega gosta.

Iz Rima se naznanja, da je pri ponovljavnih volitvah v parlament na novo izvoljen zloglasni Cipriani v Raveni in v Forliju. (Italijani vsakako hočejo, da jih zastopa morilec, obsojen več let na galejo.) Poleg tega je v Raveni izvoljen radikalec Caldesi. V Ferari je propal Imbriani, a izvoljen je ministerski kandidat Cavalieri. V Reggiji je izvoljen opozicijski Volinaro.

Francoski zbornici ste se razšli, potem ko ste šest mesecev zborovali. Njih opravilo je bilo, da ste nekterikrat ministerstvu zaupanje izrekli, potem pa za nov dolg skrbeli. Vladi ste privolili posojilo eno milijardo. Mestu Parizu je bilo dovoljeno posojila 250 milijonov; potem smejo na posodo jemati še druge soseske večje ali manjše svote. Sicer pa francoske državne ne briga, ako je dohodkov čim dalje, manj, kajti držé se pravila: več dolga, več bogastva, a vse to ne odpravi reve in pomanjkanja niti ga ne more odpraviti svečanost o razdejanji Bastille, ki so jo ta teden praznovali. Skoraj bi bili pozabili najslavnejšega član francoskih zbornic, namreč izgona princev. Vojvodu Aumaleskemu odrekajo sedaj dostojanstvo generala. Vojni minister mu odreka to čast, a posledice iz tega stvar čudno zamotajo. Vojvoda Aumaleski je bil predsednik sodniji, ki je Bazaine-a obsodila. — Ako vojvoda ni imel dostojanstva, je tudi obsodba nepostavna in brez veljave. Oglasil se je namreč Bazaine sam in zahteva, naj se razveljavi njegova obsodba. — O vojnem ministru sedaj vse govori; kjer se prikaže, ga hrupno ali pa hripavo pozdravljajo. Minister je radikalec, tega tudi ne zakriva; zato pa se prikupi radikalcem, kteri v poslednjem času bolj in bolj propadajo. Pred nekaj časom so veliko govorili o razprtiji med Boulanger-jem in drugimi ministri, a to je, brž ko ne minulo, ker je Boulanger dobil veliki oficirski križ častne legije. — Katoliki zelo obžalujejo, da je Lareinth sprejel dvoboj. Pa je že tako. Republikanci so toliko predržni in ošabni, da monarhiste dražijo in dražijo tako, da tudi njim kri zavrne. Dvoboj bode ministru le koristil, Lareinthu pa škodoval, ker se to ne strinja z načeli katoliške vere. Kar se pa tiče vojaškega dostojanstva princev Orleansovcev, je bilo to v zadnji vojski javno in po vsih pravilih prisojeno. Postavljen je bil namreč odsek, ki je vse razmere preskušal, da napravi red zaradi povišanja v vojskemem času. Ta odbor je konečno določil vojaško stopnjo princev. Kar se tiče Boulanger-ja, ne smemo pozabiti, da je jakobinovec Clemenceau njegov varuh in zavetnik; kaj pa Clemenceau hoče, to se dan na dan lahko bere v parizkih radikalnih listih, ktere on navdihuje. O Boulangerju je nekdanji vojvoda Aumaleski, poprej njegov prednik, to-le izrekel: „Dober častnik, delaven mož, zeló umen, a slabo izrejen.“

V Nouartu v Ardenih na Francoskem odkrili so 18. t. m. podobo generala Chanzy-a, ki je bil nekdanji na ruskem dvoru poročnik. Rusijo je zastopal general Fredericks, pridružen pri Pariškem poslanstvu. Francoski general Mathelin obrnil se je k ruskemu generalu in rekel: „Vaša navzočnost pri naša generalu Chanzy-u slovesno čestitanje.“ Od vseh krajev se je zaslíhal klic: „Naj živi Rusija, naj živi Francoska!“ General Fredericks je bil močno ginjen pri tem in se je zahvalil za čast, ki se je s tem skazala deželi in njenemu vladarju.

Angleži Rusom prav nič ne verujejo gledé vstrajnega miru, za kterega ohranitev menda Rusi vedno delajo. Vsaj, ako smemo „Standardom“ besedam verjeti, Angleži niti dobre besede ne dajo za vse rusko prizadevanje na ohranitev miru. „Standard“ se ozira po Evropi in pravi, da kamorkoli tudi oči obrne, povsod se prepriča, da ozir po svetu ravno v sedanjem trenutku nikakor ni tako prijeten, kakor bi si človek mislil. Povsod dvigu-

jejo se črni oblaki na obzorji, kateri bi bili evropejskemu miru jako nevarni, če bi ne bilo dveh magnetov, ki vso strela na-se vlečeta. Ta dva magneti sta avstrijski in nemški cesar; v njuno sredo sili se tudi Rus, pa le za to, da bi ljudi slepil, da bi ga ne opazili, kako da se na vojsko pripravlja. Ravno sedaj je zopet pokazal, koliko da mu je na ohranjenju miru ležeče! (Angleži se jezé, ker jim je Rus Batum zaprl.) Angleži, posebno pa Salisbury, vse svoje moči na to obračajo, kako da bi Rusijo od ostale Evrope ločili, ob enem pa skušajo Avstrijo proti tisti dvigniti. Mislimo, da bi bila Avstrija nespametna, če bi šla Angležem na led. Naj le John Bull sam obravná, kar imata z Rusom skupaj, Avstriji ni treba kostanja iz žrjavice brskati za — Angleže.

Vsaka dežela ima svoje navade, zakaj bi jih pač *Portugalska* ne imela! Čudna navada, v postavi vtemeljena, je ondi vsaj za naše pojme ta, da mora kralj pri kortežih dovoljenja prositi, če hoče na potovanje iti, ktero bi več kakor tri mesece trajalo. Če bi mu pa korteži rekli: „Ne, Veličanstvo, Vi ostanete doma“, bi moralo njegovo Veličanstvo prej ko ne vbogati in doma ostati, ali pa reči, da pride prej domu, kakor pa še le v treh mesecih. Na tako pot po Evropi se sedanji kralj Don Luis v resnici tudi pripravlja. Pogledati misli najpoprej k angleški kraljici; od ondot pojde pa na Nemško, kjer se misli Berolinu ogledati in pa nemškega cesarja, pravi, da bi rad pozdravil. Iz Berolina na Dunaj dandanes ni več tako daleč, ko se človek lahko na nagliča vsede, kakor je bilo še v blaženih prejšnjih časih, kedar so še močeradasto-barvani postilijoni po dolgočasnih cestah trobili; za to si pojde pa Don Luis tudi našo prestolnico ogledat, pri kateri priložnosti izvestno ne bo pozabil tudi pri cesarju oglasiti se. Francozov in Španjolcev pa, pravi, da niti pogledal ne bo, ker mu niso prav nič všeč!

Izvirni dopisi.

Iz Kamnika, 20. julija. Vsled kujanja gosp. dr. Sameca, dobila je občina od slavne vlade postavljene komisarija, kar bode za nekaj goldinarjev občinske stroške pomnožilo.

Razpisane se bile volitve v občinski in korporacijski odbor. Prva se je vršila in zadnjo hočejo imeti nekteri mestjani preloženo, ker sliši se, da je zoper volitev v občino vložen protest. Pod enakimi razmerami pa, ko so bile pri zadnji volitvi, ne želijo več voliti. Kako se je zgodilo, bilo bi preobširno popisovati. Naj povem le z nekterimi besedami. Naše pomenkovanje bilo je mirno. Agitacija nasprotne stranke strašna! Posebno v drugem razredu se je že kar do 50 gld., kakor se govori, za glas ponujalo. Policaji, borštarnji in ljudje, od katerih bi nikdo ne mislil, vse navskriž je tekalo, obetalo in žugalo. Vodja deške šole je še celó na sejo krajnega šolskega sveta pozabil — tako se mu je dopadlo v gnezdu liberalnih agitatorjev.

Pri volitvi zametavali so nam lastnoročne in s pričami potrjene pooblastila. Pa liberalci so padli; g. dr. Samec in tovariši, ki so bili kandidatje v vsih treh razredih, voljeni bili so še le v prvem razredu, v katerem so dobili izmed mestjanov (prijetelji smejajte se) edini glas! In ta bil je od „Cenetovega Pepeta“, svaka g. dr. Sameca. Se vé, da vsled tega strašen srd in stok.

„Kamničanje! kako morete biti tako nehvaležni, ter izvrstnemu možu, kakor je Vaš gosp. dr. Samec, odreči svoje zaupanje?“

Se vé, da. — Umemo. — Možu smili se tolika zguba na lastnem mesu. Nam ne. — Dr. Samecvega kujanja in strahovanja, ki ga nam še obeta, imamo že zadosti. — Dolga tudi. — Dragih dobrot pa pri daljnem gospodarenju od njegove strani pričakovati ni. — Namesto da se s toliko močjo nazaj sili in počen lonec zaceliti prizadeva in svoj padec z grdenjem drugih olepšati hoče, naj rajši tistih 15—16 sto goldinarjev, ktere je za letno plačo, kakor nobeden drug župan, vlek, mestu povrne; — s čemur bi se nam gotovo bolj, nego z njegovo trmoglavilo silo in nagajivostjo, prikupil. Pa tega, se vé, da ni od njega pričakovati, ker denarcev puščati bilo bi vendar preveč škoda. Saj prav za to si je dal pred nekaj časom po nekemu precejšnje plačilo nasvetovati. Pa kaj tudi — malo davka več ali pa manj; krščanska ljubezen to že prenese!

Ako volitev za gospodarski odbor ne bode preložena, vnel se bode zopet hud volilni boj med nekako 150 volilci, pri katerih g. učitelj iz Tujnee ne bode nič posla imel. — Kaki bode izid, kdo vé?

Vendar sliši se, da starih odbornikov ne bodo volili. — Volitev razpisana je za tri odbornike in dva namestnika. Nekteri gospodje od nas vložili so prošnjo pri županstvu, da naj ostane pri starem, namreč, da se voli pet odbornikov in dva namestnika.

Na dopise „Slov. Narod-a“ mi ni volja ozirati se, so nagnjusni pamfleti in ne dopisi, polni žolca in laži.

Da je bilo delavcem cesarske praharne dovoljeno, volilno pravico izvrševati, ko se je to ravno lahko zgoditi moglo, je lepo; in gotovo bi to nasprotni stranki še prav posebno dopadlo, ko bi bili ti njihove močje volili.

Tele, ki je bilo pri g. Prašnikarju povžito, pa še živi! — Mora pač zvita liberalna živina biti, da je znala, že snedena, popihati jo tako mojstersko nazaj med svoje rojake. Znabiti je imel ruski čarovnik Becker svojo roko zraven!

Kar pa piše „Slov. Narod“ v svojih „pamfletih“ o g. dekanu, pri nas, pri duhovščini in povsod, koder je poznan, čez vse spoštovanemu, je pa že čez vso mero. Da pa pri g. dekanu v Cérknici niso gg. kapelani hrane imeli, naj bo tistim, kterim je to neznano, s tem povedano. Tudi prej in poznej jo niso imeli, ker v Cérknici imajo gg. kaplani svojo hrano.

Domače novice.

(Deželni glavar grof Thurn) je prevzel po potrjenji cesarievem večeraj predsedništvo c. kr. kmetijske družbe na Kranjskem.

(Letno sporočilo c. kr. višje gimnazije v Rudolfovem.) Na čelu nahaja se zanimivi spis gosp. prof. Polanca: „Nekoliko o srbskih narodnih pesnih.“ Nadalje povzamemo iz sporočila sledeče: Učnih moči za obligatne in neobligatne premete na imenovani gimnaziji bilo je z ravnateljem gosp. Andr. Senekovičem 16. Učni jezik bila je za vso gimnazijo, razven v 1. in 2. razredu, nemščina tudi za neobligatne predmete. Učencev bilo je začetkom leta 161, koncem leta pa 151. 12 stipendistov vživalo je stipendije v znesku 1393 gl. 64 kr. Po narodnosti bilo je 143 Slovencev, 7 Nemcev in 1 Hrvat, po veri pa 150 katolikov in 1 pravoslavni. Zvršilo jih je 12 z odliko, 90 s prvim redom in 21 s ponavljavno preskušnjo, 23 z drugim in 3 s tretjim redom. Dvema pa je zaradi bolezni dovoljeno ponavljati izpit. Šolsko leto končali so 15. t. m. s slovesno službo božjo, in novo šolsko leto prične se 18. septembra t. l. tudi s slovesno službo bnžno. — Dijaško podporno društvo imelo je dohodkov 861 goldinarjev 29 krajcarjev, stroškov pa 575 gld. 88 kr., ostanek 285 gld. 41 kr. Podpornikov imelo je to društvo 62. Vpisnina za novo šolsko leto znaša 2 gld. 10 kr. in 1 gld. 20 kr. doneska za učila. Polletna šolnina 15 gld. Vpisnina vrne se onim, ki propadejo pri sprejemnih izpitih. Šolnine oproste so vsled prošnje, potom ravnateljstva na deželni šolski svet, revni in pridni učenci.

(Potovalno kmetijsko predavanje) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo 25. t. m. popoldne v Postojni v šolskem poslopji.

(Čudovita hitrost.) Dne 8. julija t. l. izročil se je tukaj na pošti zavoj s tiskovinami pod naslovom: Č. g. Jakob Fon, vikar v Steržiščih, P. Tolmin-Grahovo. Dne 19. julija nam je došla dopisnica, da naslovnik še nima pošiljatve. Tukajšnje pošte ne zadeva nikaka krivda, kajti skazala se je, da je odšel zavoj še tisti dan dalje. Pač pa bo kriva c. kr. ambulanca, kjer dostikrat poštne službe opravljajo uradniki in služabniki slovenščine nezmožni in groš bi stavili na goldinar, da je na ta način zavojček romal doli kam v Dalmacijo ali pa še celó v Hercegovino, kjer slovenščine nezmožni poštni uradniki in služabniki tako radi iščejo slovenske kraje, mesta in vasi. Naj bi se vendar kaj vkrenilo, da bi se z ambulanco med Dunajem in Trstom vozili izključljivo le uradniki in služabniki, ki so slovenščine zmožni, sicer komedij ne bo konec.

(V Ljubljani usiljena kolera.) Raztrosila se je po mestu vest, da je v revni hiši umrla ženska za kolero. Da se pomiri občinstvo, naj bode povedano, da je pač 82 let stara reva v ponedeljek 19. t. m. ob 4. uri zjutraj po štiri dnevni bolezni umrla in takoj bila odnešena v mrtvašnico k sv. Kristofu,

ker se je bolezen kazala nekoliko koleri podobna. Truplo je bilo dne 20. t. m. pregledano in zdravniški veščaki so spoznali, da je omenjena umrla na vnetji črev (akutna gastro enteritis), ne pa za kolero, in ko je bilo to konstatirano, prenehale so vse do tega časa v revni hiši vpeljane izvanredne zdravstvene naredbe.

(Velika vročina) pritisnila je te dni, ki je v v jako občutljivem nasprotju s poprejšnjim deževno-hladnim vremenom.

(Gosp. Josip Sturm) je imenovan je kot profesor na gimnaziji v Rudolfovem.

(Gosp. Josip Jaklič), hišni posestnik v Gradcu, kupil je g. Drelsejevo hišo št. 8 v strelških ulicah. Prav tako; ne poznamo sicer g. Jakliča, pa ime vendar kaže, da je Slovenec.

(V Reki) so začeli posebno sedaj o koleri zlagati za ljudsko kuhinjo in doneski dohajajo tako obilno, da blizo 400 revežev zamorejo vsaki dan nasititi. Res lepa pomoč, ki zna marsikomu življenje rešiti.

Razne reči.

— Kopajsko jezero v Beociji na Grškem je posušeno. Francosko Kopajsko društvo je odpeljalo to jezero v drugo jezero Hylike, ki je po naravi bolj stisneno in ozko. To se je zgodilo, ni dolgo temu, prav slovesno. Po službi božji je govoril inženir Pochet, ki je delo vodil, povdarjal je važnost dela ravnokar dovršenega. Ves prostor obsega 25.000 hektarov; vode je bilo v tem času 300 milijonov kubikmetrov, a poletu se večidel posuši, tako postane iz jezera nezdravo močvirje. Meseca julija nastale so navadno mrzlice med prebivalci v okolici. Sedaj ko je jezero posušeno, bodo zginitle bolezní in ljudstvo bode mnogo bolj trdno in čvrsto. Na dnu jezera je grez, ki je nastala iz organskih snovi, ktere so razplavile vode iz bližnjih hribov; ta grez je silno rodovitna in važna za kmetijstvo. Po načrtu se bode jezero sicer izsušilo, a vode za namako bode zmirom dovolj. V Ugri bodo porabili slap 25 metrov visok, da bode gonil voden stroj, ki bode za namakanje potrebno vodo na vse strani razpeljaval; namakal se bode prostor 25.000 hektarov. V Athedoni bode imelo društvo vodeno silo 12.000 konjskih moči. Tudi so se prepričali, da bi se na ozemlju dala napraviti tovarna, kjer bi uporabili vodno moč, napeljevala jo iz daljave. Vsa dežela bode imela korist od tega in nova Tesalska železnica bode vodila tukaj mimo. — Ko je govornik končal, odprli so zatvornice, voda iz Kopajškega jezera se je vdrla čez prepad nad 7 metrov visok v odvodni kanal in potem v jezero Hylike. Voda je zašumela; iz tisoč grl se je začul krik, ki je odmeval nad valovi, ki so bili dosihmal vkroteni, a sedaj se valili po novi strugi.

— Zgodovinski sprevod. O priliki jubileja Heidelesberskega vseučilišča meseca avgusta, napravili bodo zgodovinski sprevod, za kateri je slikar Karol Hoff že načrt naredil. Spreveda vdeležilo bode se nad 900 ljudi in bode potrebovali 300 konj in 14 zmagoslavnih voz, predstavljajoči pet stoletij, od kar obstoji vseučilišče.

— (Zgubljena knjiga.) V nekem mestu je bilo čitati v listu: Zgubljena je knjiga „o bridkostih in težavah našega življenja.“ — Vezana je v usnje in ima zlato zaporo. Ker je knjiga drag spominek, dobi tisti, kdor jo najde in vrne v . . . ulici št. 3, za plačilo dva cekina. — Drugo jutro je postavil v isti list šegov čitalec: „Knjigo z zlato zaporo sicer nisem našel; mnogo sem pa našel bridkosti in trpljenja našega življenja. Prosim, da se mi toraj izplača samo eden cekin.“

— (Spominski napis.) Lep spominek na gomili nepoznane pisateljice v mestu * ima ta-le napis: „Tu počiva gospa X., ki je, predno je umrla, najmanj stotisoč jeklenih peres potrla.“

— (Dva dijaka.) Pavle: Zakaj te ni več k nam v gostilno? Vedno si sedaj tako čemer in kislega obraza. Saj si vendar podedoval po striju dvajset tisoč forintov. — Vilko: „Ravno zato sem tako čemern; ti ne veš, kako človeku hudo dē, ako mora za svoje denarje piti.“

Telegrami.

Dunaj, 22. julija. Kakor se zagotavlja, podá se prihodnji teden nadvojvoda Karol Ludovik s gospó nadvojvodinjo na povabilo cara v Petrodvor.

Dunaj, 22. julija. Grof Kalnoky je odpotoval večeraj popoldne v Kissingen, da se snide s knezom Bismarkom. Tje neki pride tudi ruski minister Giers. Sicer pa bode zadnji se posluževal kopeli v Francensbadu.

Bruselj, 22. julija. Grof Pariški bo neki osnoval v Bruselji poseben list „Monsque-tairie“, ki bo zagovarjal njegove pravice.

V šte. 160 „Slov. Naroda“ me dolži nek dopisnik, da sem agitiral pri zadnjih volitvah občinskih in ljudi na volišče gonil. Gospoda dopisnika s tem pozivljem:

1. Naj mi dokaže, da sem jaz kateremu koli volilcev prigovarjal, koga naj voli ali koga na volišče priganjal.

2. Naj mi dokaže, kterege peka sem iskal in 3. kdaj sem pol ure šolo zamudil.

Dokler mi dopisnik tega ne dokaže, ga imenujem grdega lažnika in obrekovalca.

Kar se pa drugih zlobnosti tiče, kar jih je g. dopisnik nad menoj razlil, bi bilo preneumno odgovarjati; kajti dobro vem, kako mi on želi škodovati. Mislim pa, da s svojim obnašanjem sploh v teku 12 let nisem niti meščanom, niti svojim tovarišem sramote delal. Da pa volil nisem in tudi nikoli ne bom ljudje, katerim je narodnost le na jeziku, a v srečo vse kaj drugega, smem in bom vedno zagotavljal.

Kamnik, 20. julija 1886.

Jernej Čenčič,
učitelj.

Umrli so:

20. julija. Viljem Lesjak, dijak, 10 let, Gradišče št. 8, škariatica.

V bolnišnici:

19. julija. Josip Trilar, gostač, 70 let, Tomor hepatitis.
20. julija. Josip Jung, dninar, 34 let, Poljanski nasip št. 40, Meningitis.

Tuji.

20. julija.

Pri **Matiču**: Schuster, tovarnar, iz Laškega. — Erlich, trgovec, z Dunaja. — Janez Jaklitsch, trgovec, iz Steyra. — C. Antar, uradnik, iz Grada. — R. Adler, zasebnik, iz Pulja. — Ana Mercher, zasebnica, iz Kočevja. — Janez Dolenc, e. k. poročnik mornarice, iz Zadra. — Avgust Miloella, zasebnik, s soprogo, iz Trsta. — Dratsch, trgovec, iz Trsta. — Fer. Tassini, z družino, iz Trsta. — Josip Miani, trgovski potovalec, iz Gorice.

Pri **Stonu**: Andrian, e. k. nadporočnik, iz Inomosta. — Karl Seitner, uradnik, iz Solnograda. — Peter Salon, stavbarski vodja, iz Grada. — J. C. Weiss, trgovec, iz Seegedina. — Fabian Seštan, sodnijski uradnik, iz Celovca. — Karl Suppersberger, posestnik, iz Celovca. — Karl Auerhann, e. k. uradnik, iz Celovca. — Cezar Mefriasb, zasebnik, s soprogo, iz Kaire. — Jožef Sartoi, zasebnik, iz Benetek. — Mih. Jagodie, katehet, iz Trsta. — Rudolf Zebochin, zasebnik, iz Trsta. — Ferd. Bravamonti, zasebnik, z družino, iz Trsta. — Dr. And. Lesjak, zasebnik, iz Gorice. — Svitlost Knevinja Oblaigen pl. Walenstein, iz Gorice. — Ivana Likan, zasebnica, iz Bistrice.

Pri **Tavčarji**: Sigmund Löwy, potovalec, z Dunaja. — Janez Tomše, e. k. vojaški župnik, iz Zagreba.

Pri **Bavarskem dvoru**: Rudolf Rössler, klepar, iz Grada. — Dr. Pirnat, odvetnik, iz Kamnika. — M. Zunder, posestnik, iz Mengša. — B. Novak, posestnik, iz Ljubljane. — Štef. Hammerle, profesor, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kuor in Völkl, trgovec, iz Chemnitz. — Janez Sablatnig, zasebnik, iz Celovca. — Jan. Zura, uradnik, iz Snežnika. — Martin Činkov, duhovnik, iz Vinga. — Reza Gustin, zasebnica, iz Trsta.

Pri **Avstrijskem caru**: M. Golob, trgovec, iz Toplice.

Pri **Virantu**: Franc Jagodie, iz Rudolfovega. — Ant. Jeršan, posestnik, iz Mauria. — J. Rihar, posestnik, iz Polhovce Grada.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
21.	7. u. jut.	741.1	+22.2	sl. svzh.	jasno	
	2. u. pop.	739.21	+32.4	sr. jzap.	jasno	0.00
	9. u. zveč.	738.84	+22.0	sl. jzap.	jasno	

Jasno, silno vroče; popoldne nekaj vetra. Srednja temperatura 25.9°, za 6.4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

22. julija

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 20 kr.
Sreberna 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 95 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	119 " 30 "
Papirna renta, davka prosta	102 " — "
Akcije avstr.-ogerske banke	873 " — "
Kreditne akcije	278 " 50 "
London	126 " 05 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " — "
Ces. cekini	5 " 92 "
Nemške marke	61 " 87 1/2 "

DR. FRANC ZUPANC

preselil se je v Šelenburgove ulice šte. 3, I. nadstropje na levo (v Koslerjevi hiši).

Ordinira vsak dan dopoldne od 9 do 10 ure, popoldne od 2 " 3 "

Izdajatelj in odgovorni tiskar Josip Jerič.

Dr. Kiesov

izumil je staroslovno in vednoveljavno

Avgsbursko esenco življenja,

Gen. dep. Schutzmarke.

Esenca življenja je najbolj varno sredstvo proti mrzlici, krvavi grli in koleri. (17)

Prava je le tista, ki ima zgoreno znamko. Dobiva se na drobno po vseh boljših lekarnah, na debelo pa pri vseh boljših droguistih (materijalistih) in pa pri J. G. Kiesovem v Augsburgu (na Bavarskem).

ktera je posebno dobro domače zdravilo za bolezni v želodecu in vse druge iz tega izvirajoče neprijetnosti, kakor so: če človeka glava boli, če se mu ne ljubi jesti in piti, če ga slabosti napadajo, če slabo prebavlja, če se mu zapira, če ga peče gorečica ali če ima krč v želodecu, če se mu dela zgaga, če je hipohonder, če ima zlato žilo.

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotračnicah knjiga:

Odkritje Amerike.

Prevel

H. Majar.

Trije deli, 436 strani, 8° Vsi trije zvezki v platno skupe vezani 1 gld. 60 kr., po pošti 10 kr. več; posamični zvezki pa po 60 kr., oziroma po pošti 65 kr.

Ta knjiga je lep dar slovenski mladini. Vsak prijatelj naše mladine in književnosti naše bode zategadelj hvaležen franciskanskemu patru Hrizogonu Majarju, da je lepo knjigo Campejevo priredil slovenski mladini.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Poštne zveze.

Odhod iz Ljubljane.

V Novomesto vsak dan ob 6 zjutraj, sprejema blago in popotnike. Prostora je za pet ljudi.

V Lukovco preko Domžal vsak dan ob 7 zjutraj.

V Kočevje preko Velikih Lašč vsak dan ob 1/2 7 zjutraj.

V Kamnik vsak dan ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

V Polhov Gradec in na Dobrovo vsak ponedeljek, sredo, petek in soboto ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 2 pozimi.

Na Ig ob 1/2 5 popoldne poleti, ob 3 pozimi.

Prihod v Ljubljano.

Iz Novega mesta vsak dan ob 2 popoldne.

Iz Lukovce vsak dan ob 5. uri 25 min. popoldne.

Iz Kočevja vsak dan ob 6. uri 20 min. popoldne.

Iz Iga vsak dan ob 8. uri 30 min. zjutraj.

Iz Kamnika vsak dan ob 9. uri 5 min. dopoldne.

Iz Polh. Gradca in Dobrovo vsak ponedeljek, sredo petek in soboto ob 9. uri 15 min. dopoldne.

V dodatku k tukajšnjemu razglasu z dne 5. t. m., št. 11172 se p. n. občinstvo opozarja, da bode v Ljubljani za slučaj kolere vodo iz tukajšnjih vodnjakov za pitno vodo rabiti le, če se bode prej zavrela ter potem shladila in zopet užitna naredila s tem, da se jej morda primeša kaj okus zboljšajočega, kakor rudninska voda ali nekoliko ruma, vina ali limonine kisline.

Ljubljanice ne bode piti, niti ne bo umivati se, niti perila prati žnjo.

Z nobeno rečjo se kolera ne razširi lažje kakor s aprijeno vodo.

Kdor je v tej zadevi previden, za tega je vsaj polovico nevarnosti odstranjena.

[Mestni magistrat Ljubljanski]

17. dan julija 1886.

Župan: Grasselli.

Cerkveno-književna novost!

V „Katoliški Tiskarni“ je ravno izšla knjiga:

ZBORNİK cerkvenih govorov

na slavo

SS. Cirilu in Metodu.

Zbral in na svetlo dal

ANTON ŽLOGAR,

kapelan pri mestni fari sv. Jakopa v Ljubljani.

Z dovoljenjem v. č. knezoškofijstva Ljubljanskega.

Čisti dohodek je namenjen družbi ss. Cirila in Metoda.

V LJUBLJANI.

Založil izdatelj. — Tisek „Katoliške Tiskarne“.

Vel. 8° 16 pol na krasnem papirju.

Cena 1 gld. 60 kr. in 10 kr. za poštino.

Dobiva se

(5)

pri izdatelji in v „Katoliški Bukvarni“.

Več p. n. č. gg. se je knjiga poslala na ogleđ; kdor bi se ne smatral naročnikom, naj blagovoljno zapiše „retour“.

Homeriana-čaj,

po zdravnikih priporočeno, izvrstno sredstvo

proti boleznim na plućih in na vratu (jetiki, naduhi in boleznim v krlju [Kehlkopf]).

Izenadljivi so vspehi! (32)

Knjižica o tem razpošilja se zastoj.

Zavitek čaja velja 1 marko 20 vinarjev.

Edino pravega ima

A. Wolfsky.

Berlin N., Weissenburger-Strasse Nr. 79.

Ravnokar izišla je pri

Leonu Woerlu na Dunaji

književna novost

Don Quixote und Sancho Pansa

auf dem liberalen Parnasse.

Der Herren Anastasius Grün und v. Bauernfeld Fanfaronaden in Politik und Religion, nach Erfahrung und Verdienst gewürdigt von

Sebastian Brunner

oblika klasikov 200 strani gold. 1 — s poštino vred gold. 1.05

Ta spomenik razpravlja v sarkastičnem in perečem jeziku, kakoršen je le slavnemu Brunnerju lasten, logiko obeh pesnikov, ki sta prostost opevala, na podlagi njunih dejanj. Z neprekosljivo temeljitostjo pisatelj dokazuje, koliko so fraze in zasramovanja vere in politike obeh slobodnjaških prenapetežev vredne, ob enem pa navaja sam take nauke, ki ne bodo zgrešili svojega pota celó pri največjih prenapetežih à la Grün. Vsa tvarina se razpravlja v 76 poglavjih in bode vse tiste jako zanimala, ki imajo ali čitajo Grünove spise. Knjiga bode tem zanimiveja za berilo, ker je deloma v verzih pisana in je nadaljevalen zvezek „Hau- und Bausteine“ ravno tega pisatelja.

Dobiva se v Ljubljani

(1)

v Katoliški Bukvarni.